

Lieve vrienden in Israel and Palestina,

Als ik zeg dat ik geloof in een rechtvaardige vrede tussen Israeli's and Palestijnen, zeggen jullie dat ik naïef ben; dat ik niet weet waarover ik praat; dat ik niet weet wat er echt gebeurt.

Als ik zeg dat de leiders van Israel en Palestina de verantwoordelijkheid op zich moeten nemen voor het leven en de veiligheid van al hun burgers en deze oorlog moeten beëindigen, het schieten staken, elkaar de hand reiken en bespreken hoe deze ellende achter zich te laten, zeggen jullie: '*Je bent gek! Kijk naar deze video van Israelische soldaten die op onschuldige kinderen schieten!*' of '*Hoe kun je zo dwaas zijn! Kijk naar deze video van Hamas-strijders die van achteren op Israeli's schieten!*' Je laat me verklaringen zien van Hamas-politici die roepen om de vernietiging van Israel, of van leden van de Knesset die Palestijnse kinderen slangen noemen en hun moeders dood wensen. Je overlaadt me met foto's van gruwelijke moorden, verbrande lichamen, schietgrage soldaten en gemaskerde mannen met bloed aan hun handen.

Sommige hiervan zijn *fake*, gemaakt om haat, angst en woede te verbreiden. Kwalijk genoeg zijn vele echt die daarmee de groeiende onverschilligheid en onmenselijkheid aan beide zijden documenteren. Vaak springen de tranen me in de ogen en kan ik sommige ervan niet aanzien. Ik weet dat jullie hetzelfde voelen. Maar je hebt het mis als je denkt dat dat redenen zijn om door te vechten. Zij staan vrede niet in de weg. Nee, zij zijn de meest dwingende argumenten waarom een rechtvaardige en waarachtige vrede noodzakelijker is dan ooit.

Er zal altijd haat, angst en woede zijn. Er zullen altijd boze, angstige en haatdragende mensen zijn – in elke samenleving, in elk land, in elke periode. Maar deze mensen kunnen alleen maar gedijen en hun gewelddadige fantasieën uitleven in een cultuur van geweld – in een cultuur waarin massamedia en politici geweld aanwakkeren, waar niemand hun zegt: 'Stop! Genoeg is genoeg!' Het is kwalijk dat juist nu noch de Palestijnen noch de Israeli's genoeg mensen hebben om deze woorden te willen uitschreeuwen.

Ik denk dat het probleem is dat mensen aan beide zijden zijn blootgesteld aan zoveel negatieve stereotypen van de andere zijde dat het gemakkelijk wordt de simpele en klaarblijkelijke waarheid te vergeten dat wij allemaal menselijke wezens zijn.

Hoe kan een Palestijns kind, dat Israeli's alleen kent in uniform, met grote geweren en naar hen schreeuwend, zich dezelfde mensen thuis voorstellen, te midden van hun familie als lieve vaders, broers en zonen? Hoe kan het de beelden vergeten van omvergehaalde huizen, platgewalste olijfgaarden, vernederde mensen bij check-points en soldaten met het geweer op hen gericht, en die vervangen door beelden van de plezier makende, licht levende, beminnelijke mensen waar Israel gelukkig zo vol van is?

Hoe kan een Israelisch kind, dat Palestijnen alleen kent van de TV, met maskers op, bedreigingen uitend, geweren dragend, zich dezelfde mensen thuis voorstellen, te midden van hun familie als lieve vaders, broers en zonen? Hoe kan het de beelden vergeten van uitgebrande bussen en restaurants na zelfmoordaanvallen, van de angstige uren doorgebracht in schuilkelders met sirenes die waarschuwen voor raketaanvallen en die vervangen door beelden van de plezier makende, licht levende, beminnelijke mensen waar de West Bank en Gaza gelukkig zo vol van zijn?

Hoe moeilijk moet het zijn te beseffen hoe de mensen aan de andere kant eigenlijk op elkaar lijken; hoe hun dromen en aspiraties dezelfde zijn als hun eigen. In een cultuur van angst, woede en haat is het heel moeilijk achter de façade van demonisering de andere kant te zien; de gezichten van mensen en de menselijkheid aan de andere kant.

Ik ben in de stad Gaza geweest; ik was er welkom en werd begroet door enthousiaste mensen zoals de oude dame wier grootste droom het was een pas te krijgen en naar Parijs te reizen om de Eiffeltoren te zien, door tieners surfend en rondhangend op het strand, door devote moslims biddend in de moskee dat hun kinderen een beter leven zouden hebben dat zij. Ik ben in Israelische nederzettingen geweest op de West Bank en in Gaza en werd verwelkomd door enthousiaste mensen daar zoals de Amerikaanse immigrant die mij vertelde dat zijn grootste droom was de piramides in Caïro te zien.

Ik heb aan de oever van de Nijl in Aswan gezeten en gesproken met jongen, wier grootste droom het was eenmaal tijdens hun leven Jerusalem te bezoeken en de historische plekken van deze fabuleuze stad te zien. Ik heb aan de oevers van het meer van Galilea gezeten met Israelische vrienden die ervan droomden de grote bazaar te bezoeken in de oude stad van Damascus of te slenteren door de nauwe stegen van Aleppo – steden waarover hun ouders hen hadden verteld toen ze nog kinderen waren.

Ik heb geslenterd over de kinderhoofdjes van Damascus, straten met wijnranken overdekt, en door de ruines van Palmyra in de woestijn, pratend met Syriërs die alles wilden weten over dat mysterieuze land Israel en hoe het leven daar was; ik ben door Jordanië gelift met Iraakse vrachtwagenchauffeurs die me hun collectie Israelische muziekbands lieten zien en heb nachten doorgebracht met Israelische vrienden, luisterend naar treurige Egyptische songs op oude vinylplaten.

Ik zat in het oude Romeinse amfitheater van Tyrus in Zuid-Libanon en sprak met mensen die niets liever wilden dan vrede met hun zuiderbuur en stond voor de witte kliffen van Rosh Ha'nikra aan de Israelische kant van de grens, pratend met mensen die exact hetzelfde wilden...

Of in een café dat uitkeek over de duivenrotsen in Beiroet of op een camping in Eilat, een oude moskee in Caïro of een kibboets in de Negev, een moslim trouwerij in Abu Dis of een Orthodox Joodse trouwerij in Mea Shearim, avonden doorgebracht met Palestijnse vrienden in Nablus of Ramallah, Jerusalem of Jericho of avonden doorgebracht met Israelische vrienden in Tel Aviv, Haifa, Eilat of Jerusalem – zoveel geweldige herinneringen, zoveel verhalen, zoveel gezichten van mensen, zoveel menselijkheid... en vaak zei ik tegen mezelf: 'Konden mijn vrienden uit Palestina en Israel maar hier zijn.'

Als mensen aan de haat, angst en woede voorbij wilden zien, zouden ze in staat zijn zichzelf te bevrijden van deze cultuur van geweld en een begin te maken met de opbouw van een cultuur van vrede. Maar wat betekent dat – een 'cultuur van vrede'? Ik denk dat je die niet zult vinden in de hoofdkwartieren van Hamas of in het kantoor van de Israelische premier. Je zult haar niet vinden op de posters in de Palestijnse straten die martelaarschap verheerlijken, of in het Israelische ochtendblad dat steun geeft aan voortzetting van de bombardementen op Gaza.

Maar ga naar *Neve Shalom/Wahat al-Salam*, die kleine 'Oase van Vrede' tussen Tel Aviv en Jerusalem, waar moslims, christenen en joden zij aan zij samenleven, hun kinderen opvoeden met begrip voor wat ons allen mens maakt en hoe ons verschil in geloof of etniciteit onze betrekkingen en onze samenleving verrijken. Of bezoek de *Physicians for Human Rights*, die Palestijnse patiënten helpen zonder toegang tot gezondheidszorg; praat met de moedige veteranen van *Breaking the Silence*, die het publiek proberen te informeren over de waarheid omtrent de bezetting; maak een tochtje met de *Peace Bus*, die elke week vertrekt uit Jerusalem voor een dagtocht naar de grens met Gaza, op bezoek gaat bij families die rouwen om Israelische en Palestijnse slachtoffers van deze oorlog; sluit je aan bij de activisten van *B'tselem* of *Ta'ayush*; rouw met de diep bedroefde vaders en moeders van het *Parents Circle-Families Forum* die hun kinderen tijdens dit conflict verloren hebben maar weigeren vijanden te zijn; help de *Israeli Committee against House Demolitions*, waar deze proberen onwettige landroof en de vernietiging van de middelen van bestaan op de West Bank; luister naar de wonderschone muziek van Daniel Barenboim's *West-Eastern Divan Orchestra* of kijk naar een show van de gemengde Israelisch-Palestijnse toneelgroep *Combatants for Peace*; zie met eigen ogen hoe Joodse en Arabische medisch studenten zij aan zij leren in het *Hadassah Hospital* in Jerusalem of neem een abonnement op het *Palestine-Israel Journal* om achter de koppen het hele verhaal te horen.

Ik weet het, al deze groepjes zijn maar klein, vallen nauwelijks op als de raketten vliegen, mensen sterven, tanks vooruit rollen en bommen exploderen. Maar hun visie is zoveel menselijker, zoveel wijzer, zoveel gezonder dan wat leidende politici aan beide zijden hebben te bieden. Anders dan het politiek leiderschap en de extremisten aan beide zijden hebben zij het leven en de veiligheid van alle Israeli's en Palestijnen in gedachten. Zij laten een glimp zien van een betere wereld, waarin burens elkaar in de ogen kunnen zien, hun geschillen onder woorden brengen en wegen vinden om hun problemen op te lossen.

Terwijl ik dit schrijf, zit ik aan de rivier de Spree in Berlijn, een plaats die meer bloedvergieten en ongerechtigheid heeft gezien dan de meeste plaatsen in de wereld. Toen ik kind was, waren jonge

Duitse soldaten, nauwelijks 18, bereid om op andere Duitsers te schieten alleen vanwege het feit dat ze de rivier wilden oversteken. Voordat ik werd geboren, verwoestten reusachtige oorlogen het hele werelddeel tweemaal binnen krap dertig jaar. Bij het begin van de Eerste Wereldoorlog, waren mensen in Europa ook niet in staat elkaar in de ogen te zien en andere wegen te vinden om hun problemen op te lossen anders dan met geweer en tank. De oorlog heeft niet alleen steden verwoest en mensen gedood, maar ook de waarde van ieder individueel mens verminderd en haat, angst en woede verbreid. De vernietiging van menselijkheid en rede was zo immens in dit land dat mannen, vrouwen en kinderen in deze stad werden opgepakt en naar concentratiekampen gezonden enkel en alleen omdat ze jood, communist, homoseksueel waren of niet mee wilden doen aan het geweld dat hen omringde. De normale perceptie van de mensen werd vervormd door een cultuur van geweld waardoor zij niet meer in staat waren achter de façade van haat, angst en woede te kijken. Het zou bijna zes jaar van dood en destructie vergen om deze nachtmerrie te beëindigen.

Vandaag, een zonnige dag in de augustusmaand van 2014, wordt dit plekje langs de rivier bevolkt door lachende tieners, pratend over hun favoriete muziek, een groep Israelische kinderen rent me voorbij met ijsjes in hun hand, een Duitse man speelt op zijn accordeon, een groep Arabieren zit met z'n waterpijp aan de overzijde in het gras, Russen, Amerikanen, Indiërs en Japanners maken foto's van wat overblijfselen van de Berlijnse muur. Uiteraard hebben we nog steeds de nodige problemen, is er nog steeds een fikse portie geweld, haat en angst hier in Duitsland en in Europa – maar we hebben geleerd daar uit te komen. We hebben geprobeerd een cultuur van vrede te bouwen. Als onze president wil dat we ten oorlog trekken, zegt een meerderheid van de bevolking 'Nee' en als onze politici in de hoop op politiek en economisch gewin olie op het conflict in de Oekraïne gooien, wordt er op straat gedemonstreerd – door mensen die niet slechts één zijde van het verhaal willen horen, mensen die zich niet willen mengen in de aangelegenheden van een ander land.

De situatie in Duitsland is op geen enkele wijze met die in het Midden-Oosten te vergelijken. Maar het laat wel zien dat mensen door de tijd kunnen veranderen. In Duitsland hebben we dat op een harde wijze geleerd. We hebben gezien dat daarvoor miljoenen moeten bekennen fout te zijn geweest en er mee in moeten stemmen de last van de schuld op de schoulers te nemen; het vraagt een minister-president die schaamtevol zijn hoofd buigt voor de slachtoffers van de agressie van zijn land uitgerekend op de plek die getuige was van het morele failliet van zijn land. Het vraagt decennia waarin jonge mensen elkaar leren kennen, elkaars taal leren spreken, naar elkaars landen reizen en elkaars cultuur leren liefhebben. Het vraagt vergeving en nederigheid, gebaren van goede wil en heel veel tijd en begrip. Het is moeilijk en pijnlijk en het maakt ieder jaar weer miljoenen kinderen aan het huilen, als ze op school leren wat hun voorouders hebben gedaan. Het vraagt kracht en doorzettingsvermogen en de inzet van miljoenen, maar uiteindelijk is het dat waard – al was het maar voor slechts één dag vrede zoals deze. Met tranen in de ogen zit ik hier aan de kant van de rivier en dank de mannen en vrouwen die deze dag voor mij mogelijk hebben gemaakt en ik hoop dat jullie samen op de Olijfberg zullen kunnen zitten, neerkijken op de prachtige stad Jeruzalem die toebehoort aan jullie beider volkeren, en hetzelfde doen.

Lieve vrienden in Palestina en lieve vrienden in Israel – vat moed en probeer achter de façade van woede, haat en angst te kijken. Wacht niet op een 'overwinning' die jullie leiders je beloven maar die nooit kan worden behaald. Wees eerlijk: jullie weten hoe een echte overwinning eruit ziet. Jullie weten hoe het voelt als de leiders van jullie landen, voormalige vijanden, hand in hand staan op een vredesconferentie, en beloven een betere toekomst te bouwen voor al hun onderdanen – dat dit een overwinning is, veel groter dan ieder ingepikt stukje land, iedere veroverde raketlanceerinstallatie of gevangengenomen vijandige soldaat. Jullie hebben ervaren dat zelfs een koude vrede te verkiezen valt boven een hete oorlog. Jullie hebben beiden veel te veel te verliezen en in een oorlog als deze zijn er alleen maar verliezers. Dat weten jullie. Als jullie eerlijk zijn tegenover jezelf, zie je de neerwaartse spiraal waarin de politiek van jullie leiders je heeft gebracht. Jullie weten dat alleen de extremisten iets hebben te winnen bij deze oorlog.

Jullie weten dat deze oorlog jullie leven niet veiliger of beter zal maken. Integendeel, elke dag dat dit verschrikkelijke conflict voortduurt zullen er meer mensen sterven, meer families uiteengerukt worden, meer van jullie prachtige landen verwoest door prikkeldraad, bomkraters, hekken, muren en checkpoints – en zal meer van jullie menselijkheid gewelddadig ontluisterd worden. Het zal niet makkelijker worden maar moeilijker om hier een uitweg te vinden, hoe langer je wacht. Liefde en

vrede zijn de enige zaken ter wereld die groeien als je ze deelt. Vat moed en reik elkaar de hand. Het is de enige weg.

Jullie goede vriend,
Alex Rosen

Dr. Alex Rosen
kinderarts te Berlijn
Bestuurslid van IPPNW Duitsland
1 augustus 2014

[2374 woorden]